

Kerstmis 65-plus

Kerstspel in één bedrijf

door

ANKE WILDONCK

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **KERSTMIS 65-PLUS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ANKE WILDONCK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

MEVROUW, goed vijfenzestig jaar

TOOS, haar dochter, ongeveer vijfendertig

LEEN, haar dochter, ongeveer dertig

BETTY, haar aangenomen dochter, twintig

ANNA, de werkster, goed zestig

SOCIALE WERKSTER, tussen de dertig en de veertig.

TONEEL:

Warm gemeubileerde kamer. Niet modern. Links vóór bureautje of secretaire vol paperassen. Telefoon. Ouderwetse bureaustoel.

Links achter deur naar hall enzovoort.

Fond twee ramen met overgordijnen en valletjes. Rechts dressoir met bloemen en kandelaars. Aan de wanden veel foto's. Rechts uit het midden een eettafel met stoelen. Boven de tafel een laaghangende brandende lamp met franjes onder aan de kap.

Het gebeuren speelt zich af op de namiddag van de dag vóór Kerstmis. Buiten wordt het al donker.

(Als het doek opgaat staat mevrouw de kerstboom op te tuigen, pal in het midden van de kamer, dus vlak tegen de tafel aan. Ze is er net mee begonnen.

Na even komt Anna binnen met een blad vol serviesgoed. Ze heeft ook de post bij zich. Ze zet het blad op tafel en wil de post aan mevrouw geven, maar die staat met een paar breekbare spullen in haar hand en kan hem zo gauw niet aannemen)

ANNA: Zie zo, die zijn weer schoon. En de post was er ook mevrouw!

MEVROUW: De post? Nú nog?! *(kijkt op horloge)* Het is al zowat donker buiten.

ANNA: 't Kwam door de gladdigheid, zei ie. Zo'n man heb 't ook niet voor niks. Die ligt met Kerstmis natuurlijk voor pampus vanwege de moeiigheid.

MEVROUW: Leg ze maar even op het bureautje, wil je.

ANNA: En ik dacht nog wel dat u zo nieuwsgierig was naar een brief van Toos uit Italië?!

MEVROUW: O ja. 't Was me alweer uit gedachten gegaan, omdat ik veronderstelde dat de post al voorbij was. Kijk eens gauw voor me of ie erbij is.

ANNA *(zoekend)*: 'n Krant... en een rekening... 'n Brief vanne... zonder afzender... hier uit de stad... en nóg een rekening... en... nee dit is niks als reclame. Nou is ie er nog niet bij. Snap je daar nou wat van?! Dat is niks voor Toos om u te vergeten met Kerstmis.

MEVROUW: In een gezin met vijf kinderen komt heel wat kijken, zo voor de feestdagen. Ze heeft hem natuurlijk te laat gepost. Ik zal hem ná Kerstmis wel krijgen.

ANNA: 't Is tóch jammer. *(ze gaat het serviesgoed in het dressoir bergen. Mevrouw werkt door aan de kerstboom.)* Op zó'n dag zou je ze het liefst allemaal bij elkaar hebben. En als ze dan nog niet schrijven ook...

MEVROUW: Tja Anna, het wordt zoetjesaan stil om ons heen.

ANNA: De tijd gaat maar veels te vlug mevrouw.

MEVROUW *(kijkend en keurend en zoekend en veel meer met haar gedachten bij de boom dan bij het gesprek)*: Zeg dat wel.

ANNA *(heeft het serviesgoed opgeborgen en krijgt nu ook aandacht voor de boom. Ze zet het gesprek voort terwijl ze het theeblad voor haar buik houdt)*: Waarom zet u de kerstboom eigenlijk zo gek midden in de kamer? Dat deed u andere jaren toch ook niet?

MEVROUW: Vin je 't gek? ik dacht juist dat het zo veel knusser zou

zijn, nu we nog maar met ons drietjes zijn. Als ik hem dáár op zijn ouwe plaatsje zet, naast het bureautje, dan lijkt de kamer zo kaal.

ANNA: Ja, daar hebt U eigenlijk wel gelijk in... Zonde hè... dat U nou al dat werk doet voor maar drie man... 'n Heel verschil met vroeger...

MEVROUW: Ik ben allang blij dat ik tenminste nog twee dochters om me heen heb met Kerstmis. Tenminste... als Leen blijft.

ANNA: Leen blijft???... Ze is toch juist gekomen om samen met U Kerstmis te vieren.

MEVROUW: Ik weet het niet, Anna. Leen doet zo vreemd sinds het met Geert uit is. Plotseling heeft ze die en dan die jongen weer. Ze is haar stuur kwijt.

ANNA: Maar ze is toch al bijna dertig.

MEVROUW: Wat zegt leeftijd, als de liefde niet wil zoals je het je gedroomd hebt. Waarom is het met Geert uitgegaan? Het was zo'n fijne jongen. En wie heeft het uitgemaakt? Leen of Geert? ik weet het niet. En Leen zegt niks. Ze bokt alleen maar. Ook tegen mij. Ze is vanmorgen vroeg al gekomen, maar ik heb haar amper gezien. Ze zit maar op haar kamer. Het zal me niets verwonderen, als ze morgen niet thuis blijft.

ANNA: Maar dan Betty!

MEVROUW: Betty is een schat.

ANNA: En zo heerlijk open en nog zo'n spring-in-'t-veld. Alleen aan haar hebt U uw handen al vol met Kerstmis. Ik wou dat ik nog zo'n dochter om me heen had met de Kerst. Wat zou ik dan een gelukkig Kerstfeest hebben. Maar... nou ja... ik mag niet klagen, maar ik zou er wel honderdduizend gulden voor over hebben als ik weer eens die ouwe gezellige drukte om me heen kon krijgen. U ook niet?

MEVROUW: Mmmm...

ANNA: Mijn kamer zat altijd propvol. Moet je nagaan! Tien koters van mezelf! En dan daarbij de aanhang, die ze altijd meebrachten! Want dat jong volkje wil altijd zijn waar het gezellig is. En dat wás het bij ons op zulke dagen! ... Al stonden soms de muren te trillen van de herrie... Gelukkig dat Piet er goed tegen kon. Die zat altijd stilletjes het spul te bekijken vanuit zijn leunstoel bij de kachel..., of ie er schik in had...! *(veegt met slip van haar schort langs haar ogen)* 't Is vandaag precies negen jaar geleden en ik mis 'm nog. Iedere dag.

MEVROUW: Negen jaar alweer?

ANNA: Meneer is toch ook alweer ruim twee jaar dood. Ken je nagaan wat de tijd vliegt.

MEVROUW: De tijd is onze beste vriend, Anna.

ANNA: De enige vriend zo langzamerhand mevrouw. 'n Weduwwrouw is niet meer in tel bij de mannen. Niet bij de getrouwde en niet bij de

ongetrouwde. Mannen willen een boom opzetten en samen een sigaar opsteken en een borrel drinken.

MEVROUW: Zo zijn mannen nu eenmaal. Met een weduwe kunnen ze niet praten. Dan voelen zij zich onwennig. Als we onze kinderen niet hadden die ons zo nu en dan nog eens komen opzoeken...

ANNA: Dan voelden wij ons als een kanarie in een kooitje. Nu ja, ik heb nu mijn handen weer even vol aan mijn zoon Louis en zijn kind.

MEVROUW: Hoe gaat het nu met hem, Anna?

ANNA: Slecht. Bar slecht. Hij loopt de hele dag door het huis of ie zijn ei niet kwijt ken. En naar zijn kind kijkt hij niet om.

MEVROUW: Zijn verdriet is nog zo vers...

ANNA: Nog geen zes weken is het geleden...

MEVROUW: Het is wel het ergste wat een mens kan overkomen... zo kort nog getrouwd en dan je vrouw verliezen bij een auto-ongeluk.

ANNA: Voor 't kind is het nog het allerergste. Acharm, twee maanden oud. Het heeft zijn moeder niet gekend. Louis heeft een flink karakter, die komt er wel overheen op den langen duur, maar dat arme wurm... Wat moet daarvan terecht komen?...

MEVROUW: Hij moest een goede huishoudster kunnen vinden. Jij kunt toch niet voor de baby blijven zorgen, je wordt ook al een dagje ouder.

ANNA: Dat haalt niks uit, mevrouw, een huishoudster. Ze komen voor de man of voor de monnie, maar hart voor de kleine of voor het huishouden dat is er tegeswoordig niet meer bij.

MEVROUW: Nu geloof ik dat je het toch ál te somber ziet, Anna. Er zullen best meisjes te vinden zijn, die graag voor zo'n babytje willen zorgen.

ANNA: Jaja, vermits er getrouwd kan worden. Vertel mijn wat,

MEVROUW: Wat doet hij nou met dat huis, dat hij net gekocht had?

ANNA: Dat staat nou leeg. Ze hadden het nog pas half ingericht, maar hij heeft er nou helemaal geen zin meer in natuurlijk. 't Is zonde van de jongen al zeg ik het zelf. Hij kon het beste leren van allemaal. Piet was er nog zo trots op, dat zijn zoon leraar werd. Scheikunde-leraar nog wel. Dat schijnt wel het moeilijkste van het moeilijkste te wezen. Nou heeft ie een goeie baan, hij kan zich het een en ander permitteren... en nou krijgt ie dit... de wereld is rot, mevrouw. *(de bel gaat)* O, ik zal wel effe open doen.

MEVROUW: Als je dat nog even voor me doen wilt, graag. Maar het wordt jouw tijd, Anna. Ik zou maar gauw mijn jas aanschieten en naar huis gaan. Louis zal wel denken: waar blijft moeder zo laat op Kerstavond?

ANNA: Eerst nog effe een soppie door de keuken halen. *(af)*

MEVROUW *(legt slinger, die ze in de boom wou hangen, terug op tafel)*

en pakt het stapeltje brieven van het bureautje, is kennelijk verrast door één bepaalde brief, draait hem om en om): Die is vast van... (maar schuift hem schielijk onder het stapeltje brieven als ze Anna hoort terugkomen. Mevrouw is er gewoon zenuwachtig van)

ANNA: Hier is er één van vijf-en-zestig-plus, mevrouw.

MEVROUW (*zeer verrast, blij*): Wat! Mijnheer van Beurden?!

ANNA: Mijnheer van Beurden??? Wie is dat nou weer? (*schaterlachend*) U bent toch niet op vrijersvoeten, mevrouw?! Het kwam er zo blij verrast uit: mijnheer Van Beurden?! Hahaha!

MEVROUW (*gegeneerd*): Foei Anna! Hou je toch stil! Schaam je! Wie is het?

ANNA: Gewoon een juffrouw van de VERENIGING "65plus".

MEVROUW: Van de vereniging? Daar ben ik toch geen lid van.

ANNA: Ja, dat weet ik niet hoor. Binnenlaten offe...?

MEVROUW: Binnenlaten natuurlijk. En gauw. Je hebt haar al veel te lang op de mat laten staan.

ANNA (*zegt in de hall*): Ja, komt U maar binnen, juffrouw. (*Anna af*)

SOCIALE WERKSTER (*komt binnen, mantel aan; vlot*): Dáág mevrouw Van der Heyden. (*geeft hand*) U kent mij wel niet, maar ik kom namens de vereniging "65-plus". Ik heb hier een klein kerstgeschenkje voor U. (*overhandigt een fruitschaaltje*)

MEVROUW (*neemt het aan, verbaasd*): Maar daar heb ik toch helemaal geen recht op. Ik ben nergens lid van. En er zijn zoveel anderen...

SOCIALE WERKSTER: U bent toch óók 65-plus.

MEVROUW: Ja, dat ben ik. Zes en zestig ben ik, pas geworden.

SOCIALE WERKSTER: Zie je wel. Dan hoort U er ook bij. Smul er maar van in gezondheid. Kijk eens, er zit ook nog een lekker blikje zalm in. En een potje kersen...

MEVROUW: Tjonge, wat een verwennerij. Welbedankt hoor! Ik ben dol op fruit. We zullen het fijn oppeuzelen met de feestdagen. Doet U uw mantel niet even uit? U wilt toch wel een kopje koffie?

SOCIALE WERKSTER: Neenee, ik moet nog meer adressen langs.

MEVROUW: Maar U gaat toch wel heel even zitten?

SOCIALE WERKSTER (*doet dit*): Nou ja, dat kan er wel even af. Ik wilde u trouwens gelijk wat vragen.

MEVROUW: (*gaat tegenover haar zitten*)

SOCIALE WERKSTER: Het is alleen een beetje... moeilijke... een beetje pijnlijke vraag...

MEVROUW: Dan denk ik dat ik het wel raden kan.

SOCIALE WERKSTER: Waarom denkt U dat?

MEVROUW: Omdat de vraag me al meer gesteld is sinds mijn man

overleden is. U wilt me vragen om dit huis te ruilen voor een kleiner?
SOCIALE WERKSTER (*overrompeld*): Ja. Ja. Dat wil zeggen... er wordt een nieuwe verzorgingsflat gebouwd in zuid, aan de rand van de stad en als u er interesse voor zou hebben, zou ik denkkelijk wel voor een appartement voor u kunnen zorgen.

MEVROUW: Een verzorgingsflat... O... wanneer zou die klaar moeten komen?

SOCIALE WERKSTER: O, dus U voelt er in principe wel voor?

MEVROUW: Ik vrees dat mij niet veel keus gelaten zal worden. Ik voel me nog wel een beetje te jong voor een verzorgingsflat, ik houd liever nog van wat roring om me heen, maar dit huis wordt me inderdaad wel een beetje te groot. Als je ziet, dat je zelfs met Kerstmis nog maar met zijn drieën bent, terwijl boven zeven slaapkamers leeg staan... dat is jammer.

SOCIALE WERKSTER: U zou er een groot gezin gelukkig mee kunnen maken.

MEVROUW: Ik had gehoopt er mijn oudste dochter eens gelukkig mee te kunnen maken. Die heeft vijf zonen, maar haar man werkt bij de Shell. Hij is twee jaar geleden overgeplaatst naar Italië en het ziet er voorlopig niet naar uit dat ze terugkomen.

SOCIALE WERKSTER: Dat kun je natuurlijk nooit weten bij zo'n bedrijf. Maar zal ik uw naam dan toch maar op de lijst noteren? U bent daardoor nog aan niets gebonden.

MEVROUW: Doet u het maar. Dan zal ik intussen proberen te wennen aan het idee, dat dit fijne ouwe huis overbodig is geworden... (*pijnlijk stilte*)

SOCIALE WERKSTER: Tja. (*staat op*) Ik moet weer eens verder.

MEVROUW: (*staat ook op*)

(*Dan komt Betty binnenstormen. Ze omhelst mama enthousiast terwijl ze ratelt*)

BETTY: Hallo mensen! Hier ben ik dan. O sorry, U hebt bezoek, zie ik. Mag ik me even voorstellen: Betty van der Heyden. (*geeft hand*) Ik ben lekker vroeg, hè, U verwachtte me natuurlijk nog lang niet.

MEVROUW: Gezellig, kind. Nu kun je me mooi helpen met de kerstboom.

BETTY: Ik heb ontslag genomen. Daarom ben ik zo vroeg.

MEVROUW: Ontslag genomen? Hoe komt dat zo plotseling? Er is toch niets gebeurd?!

BETTY: Ik had er ineens de balen van. Wacht, even mijn jas weghangen. (*even af in hall, meteen terug*)

SOCIALE WERKSTER: Dat is uw kleinkind zeker?

MEVROUW: Nee, mijn jongste dochter.

BETTY: Ik stikte daar zowat op kantoor, mam. Ik kon het echt geen dag langer meer uithouden. Ik voelde me met de dag meer mummie worden. Ba! Zo geestdodend, zo afschuwelijk saai.

MEVROUW: En heb je dan al een ander baantje?

BETTY: Welnee. Moet dat dan? Ik blijf lekker een poosje bij u. Kan ik op mijn gemakje uitkijken naar iets beters.

SOCIALE WERKSTER: In welke richting wou je dan iets zoeken? Ik heb hier en daar wel wat relaties. En als het je bedoeling is je ergens nuttig te maken...

BETTY: Ik ga eerst eens lekker bijkomen. Pfff! Wat een rotbaan. Hoe heb ik het er zo lang uitgehouden?! En dan ga ik eens zien of ze me ergens gebruiken kunnen. Bij zieken of zo. Of misschien ga ik wel naar de ontwikkelingslanden. Wie weet!

MEVROUW: Nou nou! Je wilt nog al!

SOCIALE WERKSTER: Hoe oud ben je?

BETTY: Twintig.

ANNA (*steekt hoofd om de deur*): Mevrouw, wat moet ik van de groenteman nemen?

MEVROUW: Neem alleen maar wat mandarijntjes en bananen Anna. Wat ik nodig heb staat al in de kelder.

ANNA: Okidoki. (*af*)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto